

Παναγιώτης Μαυροειδής

Στο σημείωμα αυτό, το πρώτο από μια σειρά κειμένων, θα αναπτυχθούν σκέψεις και προβληματισμοί γύρω από δύο αλληλένδετα ερωτήματα.

Το **πρώτο ερώτημα** αφορά τον **απολογισμό** της ευρύτερης περιόδου και βασικά το ερώτημα αν **«θα μπορούσαν να είχαν πάει τα πράγματα αλλιώς;»** για το λαϊκό κίνημα και την αριστερά.

Το **δεύτερο ερώτημα** -και φυσικά το πλέον απαιτητικό και δύσκολο στην απάντησή του- αφορά τις προϋποθέσεις **για ένα νέο πολιτικό σχέδιο για μια αριστερή και λαϊκή αντεπίθεση νικηφόρας προοπτικής** απέναντι στην αστική μνημονιακή κόλαση που έχουν επιβάλλει η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ και η ΕΕ από κοινού με το ΔΝΤ.

Ο κίνδυνος να είναι αύριο όλα χειρότερα

Αν θέλουμε να ψηλαφίσουμε το ερώτημα **«τι να κάνουμε;»** για να ξεφύγουμε από τη μνημονιακή παγωνιά και ακόμη περισσότερο από την κινηματική και πολιτική ξεραΐλα, ασφαλώς και η σκέψη οφείλει να ξεκινάει από το **πώς θα είναι η επόμενη μέρα.**

Όσες επικοινωνιακές πιρουέτες και αν κάνουν οι Τσίπρας και Μητσοτάκης, ως εραστές της κυβερνητικής διαχείρισης, το βέβαιο είναι ότι διαγωνίζονται για το ποιος θα οδηγήσει την κούρσα της αθλιότητας. Δηλαδή για το **ποιος και πώς** θα εφαρμόσει στη ράχη της κοινωνικής πλειοψηφίας **το αστικό μνημονιακό πρόγραμμα εργατικής γενοκτονίας** που έχουν βάλει στον αυτόματο πιλότο για την Ελλάδα το **Δημοσιονομικό Σύμφωνο** και η ΕΕ συνολικά.

Σιγά σιγά γίνεται κατανοητό ότι, με παραμονή στο ευρω-σφαγείο και με το αξίωμα **«πρώτα τα επιχειρηματικά κέρδη και η ανάπτυξη»** σε πλήρη ισχύ, **μπορούμε μεν να μιλάμε για**

έξοδο από το πρώτο, το δεύτερο ή το τρίτο μνημόνιο, όχι όμως για έξοδο από τον αέναο κύκλο των μνημονίων γενικά. Ο τελευταίος, περισσότερο σχετίζεται με την αντεργατική πολιτική διάρκειας και τα δομικά χαρακτηριστικά μιας ΕΕ και ενός ευρωπαϊκού καπιταλισμού σε κρίση και λιγότερο με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ελληνικής οικονομίας ή διοίκησης.

Μια απλή ματιά στις απαιτήσεις που θέτει η λεγόμενη **Νέα Οικονομική Διακυβέρνηση** στην ΕΕ, δείχνει ότι τουλάχιστον ως το 2060 η Ελλάδα θα είναι σε **μόνιμο καθεστώς μνημονιακής πολιτικής και ευρωκρατικής επιτήρησης**, ακόμη και αν πιαστούν οι άπιαστοι στόχοι για τα πρωτογενή πλεονάσματα ή για τους ρυθμούς ανάπτυξης. Όσο δε αφορά την περίφημη **«έξοδο στις αγορές»**, δεν πρόκειται για κάποιο περίπατο σε τόπους χλοερούς, αλλά για επιστροφή στην **κλασσική λειτουργία της δανειοδότησης** από τους τοκογλύφους- γύπες του χρηματιστικού κεφαλαίου, δηλαδή της γνωστής μας **χρεομηχανής**.

Αυτή η ζοφερή προοπτική σημαίνει **άγρια εξοντωτική λιτότητα**, αμόκ ιδιωτικοποιήσεων, μαζική ανεργία και εργασιακή ζούγκλα. Αλλά και **επιβολή καθεστώτος αισχρής προσβολής της αξιοπρέπειας** των εργαζομένων, ανέργων και φτωχών, μέσω του γνωστού σχήματος **«ληστεύω με δέκα χέρια και στη συνέχεια πουλάω ταπεινωτική ελεημοσύνη μοιράζοντας με μισό δάχτυλο ψίχουλα από το αιματηρό πλεόνασμα»**.

Οργή αλλά και ακινησία

Απέναντι σε αυτό το εφιαλτικό αύριο, τι στέκει απέναντί του σήμερα; Ασφαλώς η **λαϊκή οργή** είναι μεγάλη και αυξανόμενη. Ωστόσο, υπάρχει μεγάλη **δυσκολία συντονισμένης κινηματικής και πολιτικής απάντησης** και δεν μπορούμε να μη το βλέπουμε.

Αντίθετα, πρέπει **να σκύψουμε πάνω σε αυτό**. Να αναζητήσουμε το πώς και το γιατί. Η απόσπαση από αυτή τη δυσκολία και την απόπειρα πολιτικής εξήγησής της δεν είναι καλός σύμβουλος. Ακόμη χειρότερα, είναι ανεπίτρεπτη η υπόκλιση και η αναζήτηση πολιτικών άλλοθι στη σημερινή (προσωρινή) κάμψη της λαϊκής δράσης.

Οπωσδήποτε η **μαζική διάψευση των πολιτικών ελπίδων** όσων πίστεψαν στην **πολιτική λύση ΣΥΡΙΖΑ**, διαμορφώνει ένα πλαίσιο κατήφειας και απογοήτευσης. Ας θυμηθούμε τα βασικά στοιχεία της «εύκολης» λύσης, που υποτίθεται ότι ήταν λαϊκά αποδεκτή, επειδή δεν ήταν «βουνό» και δεν παρουσίαζε εξ αρχής τις δυσκολίες της «ανατροπής»:

Με την ανάληψη του τιμονιού της κυβέρνησης, σε «συνεννόηση» και διάλογο με δανειστές

και ευρωζώνη, θα γινόταν **διευθέτηση** του χρέους και άρση της μνημονιακής λιτότητας. Στο πλαίσιο μιας πρωτοβουλίας «κοινωνικής σωτηρίας», σε συμφωνία με τις «υγιείς επιχειρηματικές δυνάμεις», θα έμπαινε μπροστά η «παραγωγική ανασυγκρότηση» της χώρας και συνακόλουθα η βελτίωση της θέσης των εργατικών και λαϊκών στρωμάτων.

Η στρατηγική αυτή **δεν διαμορφώθηκε ξαφνικά** στα μνημονιακά χρόνια, αλλά “ακούμπησε” στο **κληρονομημένο διαχρονικά επίπεδο της πολιτικής συνείδησης** των λαϊκών στρωμάτων για το οποίο είχε «φροντίσει» κατάλληλα η ηγεμονία της ρεφορμιστικής διαχειριστικής αντίληψης της επίσημης αριστεράς (και της κομμουνιστικής αλα ΚΚΕ) και κυρίως του ΠΑΣΟΚ. Εισέπραξε μάλιστα συχνά και εύσημα από ανθρώπους που μιλούσαν στο όνομα της ριζοσπαστικής αριστεράς, ως μια «**πρωτότυπη στρατηγική που για πρώτη φορά στην Ευρώπη των μεταπολεμικών χρόνων, θέτει προοπτική κυβέρνησης εξουσίας για την αριστερά**». Σαν το μουσουλμάνο που βαφτίζει το χοιρινό κρέας ψάρι για να επιτρέψει στον εαυτό του την αμαρτία, ο εγκλωβισμός σε μια κλασική λογική αστικής κυβερνητικής διαχείρισης βαφτίστηκε ευφυής πρόταση **μετάβασης**. Αποδείχτηκε τελικά πως συνιστούσε όχι μια «μετάβαση» με τομή με το καπιταλιστικό πλαίσιο και κατεύθυνση προς μια σοσιαλιστική προοπτική, αλλά ένα **αρνητικό σπирάλ αναπαραγωγής ενός πολιτικού συστήματος σε κρίση με νέα υλικά ενσωμάτωσης**.

Αν σήμερα κάτι πληρώνεται «αναδρομικά» και μάλιστα «με τόκο και με πρόστιμο» είναι πρωτίστως η **κατίσχυση αυτής της πολιτικής λογικής**. Η **ηγεμονία της απέναντι σε άλλες εναλλακτικές** που προβλήθηκαν, αλλά –για πολλούς λόγους, που έχουν να κάνουν και με τη δική τους ανεπάρκεια- δεν πήραν προβάδισμα. Μια συνοπτική περιγραφή αυτής της λογικής μπορεί άριστα να αποδοθεί με την υπενθύμιση μιας παλιάς ρήσης της **A. Παπαρήγα**. Αφού ακόμη και **επανάσταση** μπορούσε να γίνει «χωρίς να σπάσει ούτε ένα τζάμι», πόσω δε μάλλον μια «**ανακούφιση**» με την κατάργηση των μνημονίων «με ένα νόμο»...

Φυσικά, στερείται οποιουδήποτε νοήματος το να κατηγορηθεί ο ΣΥΡΙΖΑ ότι δεν έκανε πράξη μια «ανατροπή» που υποσχέθηκε αλλά δεν ήθελε. Δεν ήταν άλλωστε δυνατό να την κάνει έχοντας σαν αυτοσκοπό την παραμονή στην ευρωζώνη και στην κυβερνητική καρέκλα.

Η «ζημιά» έγκειται αλλού: Στο γεγονός ότι σήμερα απουσιάζουν εκείνα τα κρίσιμα ποιοτικά βήματα, τα οποία (υπό σκληρές προϋποθέσεις) **θα μπορούσαν να γίνουν** ή έστω να σηματοδοτηθούν ως ισχυρές τάσεις, **στην περίοδο που «μιλούσε ο δρόμος»** και ειδικά στο διάστημα 2010-2011.

Θα μπορούσαν τα πράγματα να είχαν πάει αλλιώς;

Αποδεικνύονται σήμερα εξαιρετικά ανεπαρκείς και περιορισμένες, ακριβώς αυτές οι **πολιτικές κατακτήσεις** οι οποίες εκείνο το διάστημα παρουσιάστηκαν ως «λίγες, μίζερες και φτωχές», έναντι του υποτιθέμενου «μεγάλου» στόχου της κυβερνητικής εξουσίας.

Το ερώτημα αν «θα μπορούσαν τα πράγματα να είχαν πάει αλλιώς;», δεν είναι ταυτόσημο με το αν θα είχε οπωσδήποτε **ήδη** ανατραπεί συνολικά η αστική μνημονιακή πολιτική. Σχετίζεται και με το αν ήταν δυνατό να έχουμε σήμερα **ανοιχτές** και αυξημένες τις **δυνατότητες** να απαντηθεί η εφαρμογή των μνημονίων από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ με **κινηματική έξαρση** και μαζική **πολιτική ανακατάταξη προς τα αριστερά** (και όχι τη δεξιά και την ακροδεξιά).

Η θετική ή αρνητική απάντηση στο ζήτημα αυτό, σχετίζεται με **ερωτήματα** και **προϋποθέσεις** που αναπτύσσονται στη συνέχεια.

Πρώτον, ποια ήταν η ηγεμονική πολιτική-προγραμματική αντίληψη ερμηνείας των αιτιών και των στοχεύσεων της «μνημονιακής κοινωνικής καταστροφής» στην Ελλάδα (και άρα και την απάντηση σε αυτήν); Ως γνωστόν το Α και το Ω σε οποιαδήποτε πολιτική μάχη είναι ο διαυγής καθορισμός του αντιπάλου.

Σήμερα, φαίνεται καθαρά πως το αμόκ των αντεργατικών μέτρων όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά ευρύτερα στο Νότο της Ευρώπης, συνδέεται με την **υπερανάπτυξη και κρίση του σύγχρονου ολοκληρωτικού καπιταλισμού** και ειδικότερα με την **πολλαπλασιαστική αντανάκλασή** της με τις πρόσθετες αντιδραστικές συνέπειές της μέσω του **ρόλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης** και της συμμετοχής της Ελλάδας σε αυτήν.

Σε μια εποχή όπου η συντριβή του κόσμου της εργασίας είναι όρος αναπαραγωγής και μακροημέρευσης του **κεφαλαίου**, απάντηση στην επίθεσή του δεν μπορούσαν και δεν μπορούν να δώσουν ούτε η «εθνική ομοψυχία και ανεξαρτησία», ούτε η «εθνική συσπείρωση για ανάπτυξη και παραγωγική ανασυγκρότηση», παρά μόνο ο **κλονισμός** και **ανατροπή** της κυριαρχίας του.

Η **ανάδειξη του στόχου της εξόδου από την ΕΕ** στην προοπτική της διάλυσής της, μπορούσε και μπορεί να συναρθρώσει δημιουργικά τη **μάχη κατά του κεφαλαίου** (ευρωπαϊκού και ελληνικού), με την απαίτηση της **δημοκρατίας** και της **λαϊκής κυριαρχίας** στην Ελλάδα και **απελευθέρωσης από την ευρω-ενωσιακή απολυταρχία**.

Αυτό το εκρηκτικό «μίγμα» συνάντησης του «κοινωνικού» με το «δημοκρατικό» και «εθνικό» ζήτημα με όρους εργατικής πολιτικής, ήταν (και είναι) το μεγάλο ζητούμενο.

Ποια απάντηση όμως ηγεμόνευσε **αντί** της προηγούμενης προσέγγισης;

Εχθρός θεωρήθηκε αόριστα ένα **μνημόνιο αγνώστου πατρός** (και μάλιστα μόνο ως πρόταση λιτότητας) ή έστω ως νόθο παιδί κάποιων «λαίμαργων» αγορών και των στενοκέφαλων «Γερμαναράδων» Σόιμπλε/Μέρκελ.

Η **ευρωζώνη και η ΕΕ** όχι μόνο δεν θεωρήθηκε εχθρός, αλλά ως εκείνο το **φιλικό πεδίο** στο οποίο θα δίνονταν οι εξηγήσεις, θα γινόταν ο διάλογος και θα βρισκόταν η λύση.

Το **ελληνικό κεφάλαιο** (με εξαίρεση κάποιους «ολιγάρχες» των ΜΜΕ) θεωρήθηκε κατά βάση σύμμαχος σε αυτή την «εθνική ανορθωτική» προσπάθεια, με βάση το επιχείρημα ότι ήταν και αυτό θύμα της «Γερμανικής κατοχής».

Με ηγεμονία **αυτής** της άποψης η ήττα ήταν σίγουρη, αλλά όχι γενικά και αντικειμενικά δεδομένη.

Δεύτερον, σε πιο πεδίο, με ποια όργανα και εργαλεία, με ποιο υποκείμενο τελικά θα δινόταν η μάχη της ανατροπής;

Σήμερα, επώδυνα πολλοί βλέπουν πως η κυβερνητική καρέκλα στην οποία κάθεται ο Τσίπρας δεν είναι «δική του», που την «κατέχτησε μέσω της λαϊκής ψήφου, ως ένα πρώτο βήμα για την εξουσία». Αντίθετα, ανήκει στο βαθύ κράτος και την αστική εξουσία.

Φαίνεται αντιφατικό, αλλά δεν είναι: Η **Ισπανία** γλύτωσε στα μέσα της τρέχουσας χρονιάς - προσωρινά φυσικά!- την επιβολή των προστίμων που ορίζει το Δημοσιονομικό Σύμφωνο λόγω μη εκπλήρωσης των δημοσιονομικών στόχων, όχι επειδή βγήκε «αριστερή κυβέρνηση», αλλά αντίθετα, στη στιγμή που υπήρξε η απειλή της λεγόμενης «ακυβερνησίας» και της «πολιτικής αστάθειας», ως παραπροϊόν της λαϊκής δράσης.

Το **Πολυτεχνείο** μάτωσε στην εξέγερση του 1973, αλλά νίκησε διότι γέννησε ένα τεράστιο ιστό εξωκοινοβουλευτικών κατά βάση μορφών εργατικού, δημοκρατικού, αντιιμπεριαλιστικού κινήματος, μαζί και πολιτιστικής αναγέννησης, χάρις στον οποίο αφενός κερδήθηκαν σημαντικές κατακτήσεις και αφετέρου ανασυγκροτήθηκε (σχετικά) η αριστερά.

Η επανάσταση του 1905 στη Ρωσία απέτυχε αλλά και νίκησε ταυτόχρονα, ακριβώς επειδή γέννησε την ιδέα των Σοβιέτ, δηλαδή τη μορφή επιβολής της εργατικής και λαϊκής θέλησης με τη νίκη της επανάστασης λίγα χρόνια αργότερα.

Η **ηγεμονία του κυβερνητισμού**, που στη καλύτερη περίπτωση υποσχόταν στο μαζικό κίνημα ρόλο υποστήριξης -δηλαδή «βαστάζου»-, κόστισε ακριβά. Τόσο στο **θεωρητικό πεδίο**, με τη σχετική πίεση στην επαναστατική αντίληψη (ότι το ζήτημα της κυβέρνησης είναι στενά συνδεδεμένο με αυτό της επανάστασης και της εργατικής εξουσίας), όσο και στο **άμεσο πολιτικό πεδίο**: Η πολιτική πρωτοκαθεδρία στο εργατικό κίνημα έμεινε στα χέρια οργανώσεων πολιτικά υποταγμένων στην αστική πολιτική όπως η ΓΣΕΕ, νέες μορφές οργάνωσης των εργαζομένων και των ανέργων δεν προωθήθηκαν, ενώ οι «πλατείες» τελικά περιορίστηκαν σε ρόλο γενικής ασπόνδυλης διαμαρτυρίας και εκλογικών δεξαμενών για την «κυβέρνηση σωτηρίας».

Ο κλονισμός της «πίστης» στη δήθεν ουδέτερη **λειτουργία της αστικής κοινοβουλευτικής δημοκρατίας** και ειδικά του «φεσιού» της που λέγεται **κυβέρνηση**, αποτελεί ένα μεγάλο ζητούμενο και ο απολογισμός σε αυτό το ζήτημα δεν είναι θετικός.

Αντίστροφα, **έλλειψαν πρωτοβουλίες διαμόρφωσης ανεξάρτητων μορφών εργατικής και λαϊκής οργάνωσης** και πολύ περισσότερο η συνολική πολιτική πρωτοβουλία ανατροπής για τη διαμόρφωση ενός **ανταγωνιστικού πολιτικού κέντρου και «διακυβέρνησης» της δράσης ανατροπής από τα κάτω** (αυτό που κάποια στιγμή σαν ιδέα ονομάστηκε «Βουλή των κάτω»). Θα μπορούσε να είναι η μεγάλη πολιτική και υλική παρακαταθήκη για σήμερα...Ας θυμηθούμε ότι μια τέτοια χρήσιμη παρακαταθήκη υπήρξε στην **Αργεντινική εξέγερση** και αποτέλεσε χρόνια μετά αφετηρία τόσο της μαζικής δράσης όσο και της ισχυρής παρουσίας της επαναστατικής αριστεράς.

Τρίτο, ποιες πολιτικές δυνάμεις της αριστεράς και του κομμουνιστικού κινήματος θα μπορούσαν να αποτελέσουν πολιτική ατμομηχανή ενός λαϊκού κινήματος ανατροπής και με ποια πολιτικά συνθήματα;

Αναφέρθηκε ήδη ότι στο ερώτημα αυτό ηγεμόνευσε η πολιτική απάντηση ΣΥΡΙΖΑ, δηλαδή η πρόταση της «αριστερής κυβέρνησης εθνικής κοινωνικής σωτηρίας».

Το **ΚΚΕ** αντιτάχθηκε στη συλλογιστική ΣΥΡΙΖΑ, αλλά ήταν σχεδόν εξ ορισμού **εκτός πεδίου διεκδίκησης ηγεμονίας** απέναντί της, καθώς υποτίμησε το βάθος της κρίσης και τη δυναμική της γιγαντιαίας κοινωνικής μετακίνησης. Συνακόλουθα, περιφρόνησε εμφατικά

την αναζήτηση πολιτικής λύσης από μεριάς του κόσμου, αφήνοντας όλο το πεδίο ελεύθερο για τη νέο-ρεφορμιστική λογική αστικής ευρω-ενωσιακής διαχείρισης που εισήγαγε ο ΣΥΡΙΖΑ.

Η **ΑΝΤΑΡΣΥΑ** και ευρύτερα η **αντικαπιταλιστική αριστερά** έδωσε μάχη, προτάσσοντας ως πολιτικό στόχο την «αντικαπιταλιστική ανατροπή», με «μαζικό λαϊκό ξεσηκωμό και εξέγερση», με άμεση πρόταξη της ανάγκης για «έξοδο από ευρωζώνη και ΕΕ». Έστω με αντιφάσεις και παλινωδίες, λόγω και εσωτερικών διαφωνιών που προοδευτικά εκδηλώθηκαν ανοιχτά (με αποχωρήσεις ΑΡΑΝ, ΑΡΑΣ και άλλων), πρόβαλε ένα «άλλο αντικαπιταλιστικό δρόμο ρήξης και ανατροπής», συγκροτήθηκε με διακριτούς (αλλά όχι και μαζικούς) όρους για πρώτη φορά, περπάτησε μαζί με τον αγωνιζόμενο κόσμο, ενίσχυσε σημαντικά τη θέση της στο εργατικό κίνημα, **χωρίς όμως τελικά να καταφέρει να ανατρέψει την ηγεμονία της πολιτικής στρατηγικής ΣΥΡΙΖΑ**. Η διαλεκτική της ηγεμονίας της επαναστατικής αντίληψης και της επιδίωξης ευρύτερης μετωπικής συσπείρωσης δεν έγινε δυνατό να καταχτηθεί. Κύριο, αλλά όχι μοναδικό, πρόβλημα η πίεση για μια **κατά βάση εκλογική ενότητα** με ασταθείς δυνάμεις και με υποβάθμιση (αντί για την αναγκαία τεκμηρίωση, εμπάθυνση και ανάπτυξη!) του αντικαπιταλιστικού προγράμματος.

Σήμερα, είναι ανάγκη να τεθεί με αναβαθμισμένους όρους η ανάγκη για ανασυγκρότηση και μαζικοποίηση της **αριστερής κομμουνιστικής πρωτοπορίας** και του **εργατικού αντικαπιταλιστικού μετώπου**, στον αντίποδα της αστικής πολιτικής και της πρότασης για μια «άλλη, αριστερή κυβέρνηση» άσκησης της. Κύριο γνώρισμα αυτής της πολιτικής πρωτοπορίας πρέπει να είναι ο **ταξικός καθορισμός** της με ηγεμονία των συμφερόντων της εργαζόμενης μισθωτής πλειοψηφίας στη συμμαχία της με τα μικροαστικά στρώματα. Βασική της επιδίωξη να συνδεθεί, να υποβοηθήσει και τελικά να **«συνέχει»** τη διαμόρφωση ενός αντικαπιταλιστικού προγράμματος συνολικής ανατροπής και των μορφών πάλης και επιβολής του, που να ανιχνεύουν το δρόμο μετάβασης προς την επανάσταση και τη σοσιαλιστική προοπτική.

Τέταρτο, επέδρασε και σε ποιο βαθμό η εκτίμηση για τον ταξικό χαρακτήρα και τα όρια του ΣΥΡΙΖΑ ως κόμματος συνολικά;

Όπως κάθε πολιτική δύναμη έτσι και ο ΣΥΡΙΖΑ έπρεπε να κριθεί με βάση το **βασικό πυρήνα** του προγράμματος και της πολιτικής γραμμής του ως **δύναμης αστικής διαχείρισης** υποταγμένης στην **ευρω-ενωσιακή στρατηγική** του κεφαλαίου, με έντονο το στοιχείο της **αντιπροσώπευσης των μικροαστικών και νέων μισθωτών μεσαίων στρωμάτων**.

Αντίθετα, η πρόχειρη συμπερίληψη του ΣΥΡΙΖΑ στο έτσι και αλλιώς **ασαφές στρατόπεδο της «αριστεράς»**, οδήγησε πολλές δυνάμεις της ριζοσπαστικής αριστεράς (ΔΕΑ, ΚΟΕ, Δίκτυο κ.λπ.) στην **οργανική ένταξή** τους σε αυτόν, άλλες σε «**κριτική**» **στήριξη** (Πρωτοβουλία των 1000, Ξεκίνημα, Ανασύνταξη κ.λπ.) στο όνομα ενός **ψευδεπίγραφου «ενιαίου μετώπου»** και σε **συμμετοχή της «αριστερής πτέρυγας» (μετέπειτα ΛΑΕ) στην κυβέρνηση** και παραμονή σε αυτήν έως τη στιγμή της εκδίωξής της από την ηγετική ομάδα.

Η αντίληψη αυτή έχει σοβαρότατες ευθύνες, καθώς αποτέλεσε την «από τα αριστερά» κάλυψη και «δικαίωση» της αστικορεφορμιστικής γραμμής του ΣΥΡΙΖΑ και «μείωνε» έτσι τις δυνατότητες για ένα μαζικό αριστερό αντικαπιταλιστικό μπλοκ ανταγωνιστικό προς τη γραμμή του ΣΥΡΙΖΑ.

Σήμερα, από τις ίδιες δυνάμεις, **χωρίς ουσιώδη αυτοκριτική**, επιχειρείται η επιφανειακή ερμηνεία για την μνημονιακή πολιτική ΣΥΡΙΖΑ, μέσω των θεωριών της **αιφνίδιας «μετάλλαξης»** ή της «προδοσίας Τσίπρα».

Ωστόσο και **μέσα στην αντικαπιταλιστική αριστερά**, δυνάμεις που έδιναν μάχη για την πολιτική ανεξαρτησία της και αντιπάλεψαν την ενσωμάτωση στο ΣΥΡΙΖΑ, αναπαρήγαγαν το **απλοϊκό** και τελικά **επιζήμιο σχήμα**: «*Όλα πάνε αριστερά και αυτό είναι νίκη του λαού. Μόνο που υπάρχει ρεφορμιστική αριστερά και κυβέρνηση (ΣΥΡΙΖΑ), σεχταριστική αριστερά (ΚΚΕ) και αντικαπιταλιστική αριστερά (ΑΝΤΑΡΣΥΑ)*»

Τα προβλήματα ορθής εκτίμησης και στάσης απέναντι στο ΣΥΡΙΖΑ, φανερώθηκαν ακόμη περισσότερο, στους πρώτους μήνες της διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ και την **δυνατότητα** που είχε κερδίσει- εξ αιτίας και των παραπάνω ελλειμμάτων - να κάνει τη «μετάβαση» από τη αντιμνημονιακή φλυαρία, στην ηγεμονία στη διαδικασία του **δημοψηφίσματος** και ακόμη περισσότερο στην ανατροπή του **ΟΧΙ** και την υπογραφή του **τρίτου μνημονίου**, χωρίς σημαντικό κόστος.

Είναι αναγκαία η κατάχτηση μιας πολιτικής στάσης **απόλυτης εναντίωσης και αντιπολίτευσης** μακριά από τις αλήστου μνήμης μπακάλικες λογικές του τύπου «στηρίζουμε θετικά, αντιπαλεύουμε τα αρνητικά» ή δήθεν «αντιφασιστικού μετώπου». Στόχος πρέπει να είναι η **ήττα και ανατροπή της αστικής πολιτικής της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ** και κάθε άλλης κυβέρνησης που θα κινείται στην ίδια κατεύθυνση.

Σισύφεια πορεία με «μία από τα ίδια»;

Καθένας γνωρίζει ότι αποτελεί καθαρή ανοησία να περιμένει κανείς διαφορετικά αποτελέσματα με την επανάληψη του ίδιου πειράματος στις ίδιες συνθήκες.

Αυτό και μόνο θα αρκούσε για να φανεί ως αδιέξοδη η προσπάθεια της **ΛΑΕ**. Με βασικό σύνθημα «παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας με αντιμνημονιακό πατριωτικό μέτωπο και κυβέρνηση της αριστεράς», λίγο ως πολύ συνοψίζει την πρότασή της στην **επανάληψη του «προδομένου» σχεδίου ΣΥΡΙΖΑ, με διαφοροποίηση στην έξοδο από την ευρωζώνη**, όχι όμως και από την ΕΕ. Ακόμη δεξιότερα η Ζωή Κωνσταντοπούλου εναποθέτει τα πάντα στη δικαστική εξουσία που θα τιμωρήσει τους «προδότες», με ολίγον άρωμα από Βαρουφάκη και αρκετή Ναπολεόντια φρασεολογία.

Το **ΚΚΕ**, σα να μη γέμισαν και άδειασαν οι κοίτες των ποταμών μπροστά στα μάτια του, για άλλη μια φορά θεωρεί πως όλα κρίνονται στην **«ενίσχυση του Κόμματος»**. Αρνείται να αναμετρηθεί με το ερώτημα των μαζών για την «πολιτική χρησιμότητα» ενός κόμματος που είδε ως μη έχουσα σημασία την τεράστια κοινωνική μετατόπιση στο έδαφος της καπιταλιστικής κρίσης και της επέλασης των πολιτικών της ευρωζώνης στη ράχη του κόσμου, καθώς και την αναζήτηση πολιτικής απάντησης από μεριάς τους. Ως κλασσικό κόμμα κοινοβουλευτικό (που δρα πρωτίστως σε λαϊκά στρώματα), επαναλαμβάνει τη γνωστή **«πολιτική παντός καιρού»**: Πολιτικές αποκαλύψεις και εκκαθάριση του πεδίου στα αριστερά του, με στόχο την **εξαγωγή συμπερασμάτων και τελικά την εκλογική άνοδο**, περιμένοντας το σάπισμα του ΣΥΡΙΖΑ. Ως εκεί...

Τα πράγματα είναι ωστόσο ακόμη δυσκολότερα, καθώς δεν μπορεί κανείς να φανταστεί ούτε μια επανάληψη του ίδιου κοινωνικού και πολιτικού δράματος, με αλλαγή ρόλων και πολιτικής γραμμής στα πολιτικά υποκείμενα. Η ιστορία και η πολιτική πάλη δεν κάνει ποτέ τέτοιες χάρες ή συμφωνίες.

Το σκηνικό, το πεδίο, έχουν αλλάξει ριζικά.

Οι ριζικές καπιταλιστικές αναδιαρθρώσεις που ονομάστηκαν μνημόνια, **έχουν ήδη μεταμορφώσει την κοινωνική και οικονομική δομή** της ελληνικής κοινωνίας, έχοντας **εξαρθρώσει** τα μικροαστικά στρώματα και **διαιρέσει** ακόμη πιο βαθιά την πολυσύνθετη εργατική τάξη στην Ελλάδα. Η τελευταία καλείται να αμυνθεί σε συνθήκες πρωτόγνωρης ανεργίας, κατάτμησης της εργασίας, ανατροπής θεσμικών κατακτήσεων και απειλής από την ίδια την πείνα και εξαθλίωση.

Ταυτόχρονα, αποτελεί πλέον ένα δεδομένο στην πολιτική συνείδηση ότι η απόπειρα

αντίστασης σε αυτή την πολιτική κατέγραψε μια **αποτυχία, συνδεδεμένη μάλιστα με την «αριστερά»**. Οι πολιτικές μετακινήσεις γίνονται πλέον με άλλους προσανατολισμούς και με διαφορετικούς ορίζοντες.

Η επώδυνη συνειδητοποίηση πως «πάει μακριά η βαλίτσα» αν θέλουμε να ανατρέψουμε τη μνημονιακή πολιτική, σε βαθύτερη ρήξη με την ΕΕ, το κεφάλαιο και το πολιτικό του σύστημα, δεν δημιουργεί μονοσήμαντα πολιτικά αποτελέσματα, πόσω μάλλον όταν αυτά παράγονται σε συνθήκες ήττας και όχι προόδου, με όρους πολιτικής αιχμαλωσίας και όχι οργάνωσης της εργατικής τάξης σε νέα δικά της ανεξάρτητα από την αστική πολιτική όργανα δράσης και ανατροπής.

Δύο τάσεις αναπτύσσονται σε σύγκρουση μεταξύ τους:

Από τη μια, είναι η κυρίαρχη αντίληψη πως «τελικά είναι χίμαιρα» η ριζική ανατροπή προς όφελος της εργαζόμενης πλειοψηφίας και επομένως το ζητούμενο είναι οι τακτικές συμβίωσης με τη σημερινή στερεωμένη πραγματικότητα. Αναπτύσσεται σε δύο παραλλαγές. Το **«σύνδρομο της Στοκχόλμης»**, δηλαδή ο έρωτας του απαχθέντος με αυτόν που τον έχει φυλακίσει, προβάλλεται πλέον ως αρετή από το κλασικό συντηρητικό μπλοκ, τη **ΝΔ** και το **ΠΑΣΟΚ** και άλλους, ενώ ο ΣΥΡΙΖΑ επιδιώκει να παρουσιάσει ως «εναλλακτική αριστερή πολιτική» την ψυχολογική στήριξη στους έγκλειστους της απαγωγής.

Από την άλλη, διαμορφώνεται μια σημαντική ζώνη βαθύτερης αναζήτησης προς τα αριστερά, προς μια λογική ρήξης με το κεφάλαιο και την ΕΕ, σε μεγάλο ωστόσο βαθμό καθηλωμένη από την **ρηχότητα της συζήτησης για το «τι συνέβη;»** και ακόμη περισσότερο με αδυναμία και ατολμία ένταξής της σε ένα προγραμματικό πλαίσιο συνολικής κομμουνιστικής απάντησης στο σύγχρονο καπιταλισμό της ακραίας επιθετικότητας. Η περιβόητη «τακτική» για την «περίοδο», τη «φάση» και τη «στιγμή», πάντα για το κυνήγι της «πολιτικής ευκαιρίας» και της εκλογικής καταγραφής, έχουν γίνει το άλλοθι για τη μόνιμη αναπηρία ή/και απουσία στρατηγικής, η δε «Σισύφεια» ανακύκλωσή της βαφτίζεται «δημιουργική και αναγκαία προσαρμογή».

Εν κατακλείδει, προϋπόθεση για την **επανασυγκρότηση της αριστερής κομμουνιστικής πολιτικής** στη σημερινή περίοδο και την **αριστερή λαϊκή αντεπίθεση** για την ανατροπή της αστικής μνημονιακής πολιτικής, αποτελεί η αναζήτηση σοβαρών **πολιτικών τομών με τις πολιτικές γραμμές που δοκιμάστηκαν στο παρελθόν**. Αυτό θα είναι και το αντικείμενο του **επόμενου** σημειώματος.

Διαβάστε και το:

Αναγκαίες πολιτικές τομές «για να πάει αλλιώς» (B)